

§ 575

Hankintaoikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 24.8.2023 § 80 päätöksestä koskien sisäilmateknisten sekä muiden rakennusten kuntotutkimusten ja asiantuntijatehtävien puitejärjestelyä 2023 - 2025

HEL 2023-002518 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä Sweco Finland Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 24.8.2023 § 80 tekemästä sisäilmateknisten sekä muiden rakennusten kuntotutkimusten ja asiantuntijatehtävien puitejärjestelyä 2023 - 2025 koskevasta päätöksestä.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella rakennusten ja yleisten alueiden jaoston päätöstä tulisi muuttaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Miia-Riina Repola, lakimies, puhelin: 09 310 26094
miia-riina.repola(a)hel.fi
Riitta Karjalainen, johtava sisäilma-asiantuntija, puhelin: 09 310 37598
riitta.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 8.9.2023
- 2 Asianosaisen lausuma 26.9.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 132 §:ssä säädetään hankintaoikaisuun tekemisestä. Sen mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisuun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 24.8.2023 § 80 tekemä hankintapäätös perusteluineen sekä muutoksenhakuohjeineen annettiin tarjoajille tiedoksi sähköpostitse 28.8.2023.

Sweco Finland Oy on tehnyt päätöksestä hankintayksikölle hankintaoikaisuvaatimuksen. Hankintaoikaisuvaatimus on saapunut 8.9.2023, joten hankintaoikaisuvaatimus on tehty määräajassa. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän asian liitteenä 1.

Hankintamenettely ja hankintapäätös

Sisäilmateknisten sekä muiden rakennusten kuntotutkimusten ja asiantuntijatehtävien puitejärjestelystä 2023-2025 julkaistiin EU-hankintailmoitus. Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunkiympäristön toimialan 9.5.2023 päivättyyn tarjouspyyntöön HEL 2023-002518. Hankinta on toteutettu julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaisena avoimena menettelyinä. Kysymyksessä on EU-kynnysarvon ylittävä palveluhankinta.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto teki 24.8.2023 päätöksen § 80. Päätöksessä rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hyväksyi kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset

ja oikeutti teknisen johtajan tekemään sisäilmateknisiä sekä muita rakennusten kuntotutkimuksia ja asiantuntijatehtäviä koskevat puitesopimukset seuraavien tarjoajien kanssa osa-alueella 3 Kosteusmittaukset:

1. Ramboll Finland Oy
2. Sitowise Oy
3. AFRY Buildings Finland Oy

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hylkäsi Sweco Finland Oy:n osa-alueella 3 koskevan tarjouksen, koska se ei täytä tarjouksen sisällölle asetettuja vähimmäisvaatimuksia. Sweco Finland Oy oli toimittanut tarjouksen liitteenä osa-alueella 3 koskevan malliraportin, joka oli näytepalamittausmenetelmällä tehty rakennekosteusmittausraportti. Tarjousten tarkastusvaiheessa todettiin, että osa-alueella 3 koskeva tarjous ei täytä tarjouspyynnössä malliraportille asetettuja vähimmäisvaatimuksia, joiden mukaan raportin on oltava porareikämenetelmällä tehty rakennekosteusmittausraportti.

Hankintaoikaisuvaatimus

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä Sweco Finland Oy vaatii, että hankintayksikkö oikaisee hankintapäätöstä siten, että Sweco Finland Oy:n tarjous osa-alueesta 3 Kosteusmittaukset hyväksytään. Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä kokee hylkäysperusteen kohtuuttomana. Rakennekosteusmittauksilla tarkoitetaan yleensä RT-kortin 103333 mukaisilla mittaustavoilla tehtäviä rakennekosteusmittauksia eli porareikämittauksia ja näytepalamittauksia. Sweco Finland Oy on toimittanut tarjouksen liitteenä rakennekosteusmittausraportin, jonka tarkkuus, laajuus tai vaativuustaso eivät poikkea tarjouspyynnössä vaaditusta malliraportista tai RT-kortin mukaisesta raportointiohjeesta. Tarjoajan ei voida katsoa saaneen kilpailuetua näytepalamittausmenetelmällä laaditun malliraportin toimittamisesta. Hankintaoikaisuvaatimuksen liitteenä Sweco Finland Oy on toimittanut malliraportin porareikäkosteusmittauksista.

Asianosaisten kuuleminen

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kuulemispyyntö on lähetetty 21.9.2023 asianosaisille eli Ramboll Finland Oy:lle, Sitowise Oy:lle ja AFRY Buildings Finland Oy:lle.

Ramboll Finland Oy ja Sitowise Oy eivät ole lausuneet asiasta.

AFRY Buildings Finland Oy katsoo lausumassaan 26.9.2023, että Sweco Finland Oy:n hankintaoikaisuvaatimusta ei tule hyväksyä tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi. AFRY Buildings Finland Oy:n näkemyksen mukaan Sweco Finland Oy:n tarjous osa-alueesta 3 on tarjouspyynnön vastainen, koska se ei täytä hankintayksikön asettamia vähimmäisvaatimuksia.

Sovellettavat säännökset

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaan tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta.

Hankintalain 74 §:n 2 momentin mukaan hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa tai ehdokasta toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään tietoja tai asiakirjoja hankintayksikön asettamassa määräajassa, jos tarjouksessa tai osallistumishakemuksessa olevat tiedot tai asiakirjat ovat puutteellisia tai virheellisiä taikka jotkut asiakirjat tai tiedot puuttuvat. Edellytyksenä on, että menettelyssä noudatetaan 3 §:ssä säädettyjä periaatteita.

Hankintalain 79 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ennen tarjousten valintaa hankintayksikön on tarkistettava, että tarjous on hankintailmoituksessa ja hankinta-asiakirjoissa asetettujen vaatimusten, ehtojen ja perusteiden mukainen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa esitettyjen väitteiden arviointia

Puitejärjestelyä koskevassa tarjouspyynnössä oli asetettu vaatimukseksi osa-alueella 3, että tarjoajan tuli liittää tarjoukseensa malliraportti kosteusmittauksista. Tarjouspyynnön mukaan raportin on oltava porareikämenetelmällä tehty rakennekosteusmittausraportti, josta on vähintään löydyttävä tutkittu alue ja rakenne, mittausmenetelmä, mittauskalusto ja niiden kalibrointitiedot, sisäilman olosuhteet mittaushetkellä, po-rauspäivä, mittauspäivä, mittausvyvydet ja tulosten tulkinta.

Sweco Finland Oy oli toimittanut tarjouksen liitteenä osa-alueetta 3 koskevan malliraportin, joka oli näytepalamittausmenetelmällä tehty rakennekosteusmittausraportti. Näin ollen Sweco Finland Oy:n osa-alueetta 3 koskeva tarjous ei täyttänyt tarjouspyynnössä malliraportille asetettua

vaatimusta, jonka mukaan raportin on oltava porareikämenetelmällä tehty rakennekosteusmittausraportti.

Hankintayksikön on tarjosten tasapuolisen käsittelyn turvaamiseksi kuvattava tarjouspyynnössä vähimmäisvaatimukset täsmällisesti. Betonin suhteellisen kosteuden mittaamiseksi on olemassa eri menetelmiä. Tarjouspyynnössä asetettu vaatimus porareikämenetelmällä tehdystä rakennekosteusmittauksesta ei rajoita tarjoajien mahdollisuuksia osallistua tarjouskilpailuun, koska menetelmä on yleisesti käytössä. Helsingin kaupungilla kosteusmittauksia tehdään sekä uudisrakennuksiin että myös olemassa oleviin rakennuksiin ja olemassa olevissa rakennuksissa käytetään pääosin porareikämittausta. Tarjouspyynnössä on asetettu vaatimukseksi porareikämenetelmällä tehty kosteusmittaus, koska Helsingin kaupunki tilaa selvästi enemmän tällä menetelmällä tehtyjä kosteusmittauksia kuin näytepalamenetelmällä tehtyjä mittauksia.

Tarjoajien tasapuolisen kohtelun vaatimuksen on katsottu edellyttävän, että tarjoukset ovat hankinta-asiakirjoissa asetettujen ehtojen ja vaatimusten mukaisia. Hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaisesti hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta.

Hankintayksikkö voi hankintalain 74 §:n 2 momentin nojalla hankintamenettelyn aikana pyytää tarjoajia täsmentämään tai täydentämään tarjousta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla epäolennaisten puutteellisuuden osalta. Tarjoajien ei ole kuitenkaan sallittua tehdä olennaisia muutoksia toimittamiinsa tietoihin ja asiakirjoihin.

Hankintalain esitöiden (HE 108/2016 vp s. 173-174) mukaan: "Sallittua ei olisi pyytää täsmennyksiä, korjauksia ja täydennyksiä siten, että menettelyllä olisi olennainen vaikutus ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Siten hankintayksikön ei olisi sallittua pyytää tarjoajaa täydentämään tarjousta tarjousajan päättymisen jälkeen esimerkiksi pyytämällä tarjoajaa vaihtamaan tarjotun tarjouspyynnön vastaisen tuotteen taikka toimittamaan tarjosten vertailussa käytettävän merkityksellisen hinta- tai puuttuvan laatutiedon. Hankintayksikkö ei voisi myöskään pyytää tarjoajaa toimittamaan kokonaan puuttuvaa olennaista asiakirjaa, joka olisi tullut liittää tarjoukseen."

Tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi hankintayksikkö ei voi pyytää täsmentämään tarjousta, jos täsmentäminen johtaisi tarjouksen parantamiseen. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, että tarjouksia on lähtökohtaisesti arvioitava sellaisina kuin ne on toimitettu hankintayksikölle tarjosten jättämiselle asetettuun määräaikaan mennessä. Tarjoaja kantaa vastuun siitä, että sen

tarjous on tarjouspyynnön sisällöltään selvinä pidettävien vaatimusten mukainen.

Hankintalain 79 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan hankintayksikön on tarkistettava, että tarjoukset täyttävät tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset. Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että sisällöltään tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen sulkeminen tarjouskilpailusta ei ole ainoastaan hankintayksikön oikeus, vaan hankintayksikkö on velvollinen sulkemaan tarjouskilpailusta tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen silloin, kun tarjouksen puutteellisuus tai tarjouspyynnön vastaisuus vaarantaa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun. Tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu edellyttää, että tällä tavalla tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen alun perin antanut tarjoaja ei saa tarjousajan päättymisen jälkeen parantaa tai täydentää tarjoustaan tarjouspyynnön mukaiseksi.

Sweco Finland Oy ei toimittanut tarjouksen liitteenä porareikämenetelmällä tehtyä rakennekosteusmittausraporttia. Hankintayksikkö ei ole voinut tarjousajan päättymisen jälkeen enää antaa tarjoajalle tilaisuutta toimittaa toista malliraporttia tarjouksen liitteenä toimitetun malliraportin tilalle, koska tämä olisi johtanut tarjouksen muuttamiseen ja parantamiseen. Hankintayksikkö ei voi ottaa huomioon hankintaoikaisuvaatimuksen liitteenä tarjousajan päättymisen jälkeen toimitettua malliraporttia.

Näin ollen Sweco Finland Oy:n tarjous tuli hylätä osa-alueen 3 osalta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi.

Johtopäätökset

Hankinta on toteutettu hankintalain mukaisesti. Tarjoukset on käsitelty tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatetta noudattaen. Sweco Finland Oy:n tarjous ei ole täyttänyt osa-aluetta 3 koskevaa vaatimusta tarjoukseen liitettävän malliraportin osalta ja siten sen osa-aluetta 3 koskeva tarjous on tullut sulkea tarjouskilpailusta. Hankintayksikköä velvoittava tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, ettei tarjouspyyntöä vastaamattomia tarjouksia hyväksytä. Edellä esitetyillä perusteilla Sweco Finland Oy:n tekemä hankintaoikaisuvaatimus ei anna aiheutta muuttaa kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston tekemää hankintapäätöstä.

Kaupunkiympäristölautakunnan toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §n mukaan lautakunnan, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisuksen käsittelee lautakunta. Näin ollen kaupunkiympäristölautakunta on toimivaltainen käsittelemään hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Miia-Riina Repola, lakimies, puhelin: 09 310 26094
miiariina.repola(a)hel.fi
Riitta Karjalainen, johtava sisäilma-asiantuntija, puhelin: 09 310 37598
riitta.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 8.9.2023
- 2 Asianosaisen lausuma 26.9.2023

Oheismateriaali

- 1 Tarjouspyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen
tekijä

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 24.08.2023
§ 80

HEL 2023-002518 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hyväksyi kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset ja oikeutti teknisen johtajan tekemään sisäilmateknisiä sekä muita rakennusten kunnostutkimuksia ja asiantuntijatehtäviä koskevat puitesopimukset seuraavien tarjoajien kanssa sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia:

Osa-alue 1: Lämpökamerakuvaukset

1. Sirate Group Oy

2. Sweco Finland Oy

3. AFRY Buildings Finland Oy

Osa-alue 2: Merkkiainekokeet ja ilmatiiveysmittaukset

1. AFRY Buildings Finland Oy

2. Sirate Group Oy

Osa-alue 3: Kosteusmittaukset

1. Ramboll Finland Oy

2. Sitowise Oy

3. AFRY Buildings Finland Oy

Osa-alue 5: Julkisivujen, vesikaton ja yläpohjan kuntotutkimukset

1. Ramboll Finland Oy

2. AFRY Buildings Finland Oy

3. Ideastructura Oy

4. Sitowise Oy

Osa-alue 6: Kuntotutkimukset

1. Ramboll Finland Oy

2. Ideastructura Oy

3. AFRY Buildings Finland Oy

4. Sirate Group Oy

5. Sweco Finland Oy

6. Sitowise Oy

Osa-alue 7: Erittäin vaativat kuntotutkimukset

1. Ramboll Finland Oy

2. Ideastructura Oy

3. AFRY Buildings Finland Oy

4. Sirate Group Oy
5. Sweco Finland Oy
6. A-Insinöörit suunnittelu Oy

Osa-alue 8: Kosteus- ja sisäilmatekniset asiantuntijatehtävät

1. AFRY Buildings Finland Oy
2. Ideestructura Oy
3. Ramboll Finland Oy
4. Sweco Finland Oy
5. Sitowise Oy
6. A-Insinöörit suunnittelu Oy

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti keskeyttää hankinnan osa-alueen 4 Kuntoarviot osalta, koska osa-alueelle saatiin vain yksi hyväksyttävä tarjous.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto sulki A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n tarjouskilpailusta osa-alueilta 1, 2 ja 5, koska A-Insinöörit Suunnittelu Oy ei täyttänyt tarjouskilpailussa tarjoajien soveltavuudelle asetettuja vaatimuksia.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto sulki Sitowise Oy:n tarjouskilpailusta osa-alueelta 1, koska Sitowise Oy ei täyttänyt tarjouskilpailussa tarjoajien soveltavuudelle asetettuja vaatimuksia.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hylkäsi Polygon Finland Oy:n osa-aluetta 3 koskevan tarjouksen, koska se ei täytä tarjouksen sisällölle asetettuja vähimmäisvaatimuksia.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hylkäsi Sweco Finland Oy:n osa-aluetta 3 koskevan tarjouksen, koska se ei täytä tarjouksen sisällölle asetettuja vähimmäisvaatimuksia.

Arvio hankinnan kokonaisarvosta sopimuskaudella optiokaudet mukaan lukien on arvonlisäverottomana 15 250 000 euroa (enimmäisarvo 26 000 000 euroa) jakautuen osa-alueittain seuraavasti:

Osa-alue 1: 250 000 euroa (enimmäisarvo 500 000 euroa).

Osa-alue 2: 250 000 euroa (enimmäisarvo 500 000 euroa).

Osa-alue 3: 250 000 euroa (enimmäisarvo 500 000 euroa).

Osa-alue 5: 2 000 000 euroa (enimmäisarvo 3 500 000 euroa).

Osa-alue 6: 4 500 000 euroa (enimmäisarvo 8 000 000 euroa).

Osa-alue 7: 5 000 000 euroa (enimmäisarvo 8 000 000 euroa).

Osa-alue 8: 3 000 000 euroa (enimmäisarvo 5 000 000 euroa).

Puitesopimus tulee voimaan, kun sopimus on allekirjoitettu. Sopimus päättyy 30.9.2025. Tilaajalla on oikeus jatkaa sopimuskautta kahdella vuoden pituisella optiokaudella. Tilaaja päättää myöhemmin erikseen, ottaako se optiokauden käyttöön.

Puitesopimus ei synny tämän päätöksen tiedoksiannolla, vaan vasta kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet hankintaa koskevan erillisen kirjallisen sopimuksen. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Puitesopimus ei sisällä määräostovelvoitetta eikä tuota konsultille yksinoikeutta toimeksiantojen toteuttamisesta tilaajalle.

Hankintasopimusta ei voida tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset rikosrekisteriotteet. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoaja jokin hankintalain mukainen poissulkemisperuste.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Riitta Karjalainen, johtava sisäilma-asiantuntija, puhelin: 09 310 37598
riitta.karjalainen(a)hel.fi
Katri Kuusinen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 39163
katri.kuusinen(a)hel.fi
Anna Saarinen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 33196
anna.saarinen(a)hel.fi
Anniina Tolonen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 37438
anniina.tolonen(a)hel.fi